EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

2007/0094(COD)

25.6.2008

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovujú sankcie proti zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt
(KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

Spravodajca: Giuseppe Castiglione

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Spravodajca sa stavia kladne k tomuto návrhu smernice a plne podporuje jeho ciele. Zavedenie opatrení a sankcií, a to aj trestného charakteru, ktoré by odrádzali zamestnávateľov od zamestnávania osôb, ktoré sa v EÚ zdržiavajú bez povolenia na pobyt, nie je len nástrojom boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu, ale je zároveň prostriedkom na zaručenie spravodlivej hospodárskej súťaže na trhu a nepriamo aj na potvrdenie práva všetkých pracovníkov na dôstojné a slušné pracovné podmienky.

Práve poľnohospodárske odvetvie je jedným z hlavných zdrojov pracovných príležitostí pre nelegálnych prisťahovalcov, ktorí prichádzajú uspokojiť dopyt po pracovnej sile – zvyčajne sezónneho charakteru – týkajúci sa pracovných činností, ktoré európski občania nie sú ochotní vykonávať (napríklad zber paradajok v Taliansku). Pre využívanie pracovnej sily z krajín, ktoré nie sú členmi EÚ, je teda charakteristické zamestnávanie na krátke, resp. veľmi krátke časové obdobie, ale na veľmi intenzívnu pracovnú činnosť (niekoľkonásobný krátkodobý pracovný pomer v tom istom podniku).

Práve vzhľadom na veľký počet zamestnancov bez príslušného povolenia a na krátke trvanie ich pracovného pomeru spravodajca považuje za vhodné urobiť niekoľko úprav v návrhu Európskej komisie okrem pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov všeobecného charakteru, ktoré sú zamerané predovšetkým na to, aby sa nezvyšovala byrokratická záťaž zamestnávateľov.

V prvom rade sa spravodajca v plnej miere stotožňuje so zásadou, že zamestnávateľ je povinný vyplatiť zamestnancovi odmenu a uhradiť príspevky na sociálne zabezpečenie a dane, ktoré neodviedol. Nazdáva sa však, že v prípade automatického začatia konaní potrebných na vymáhanie dlžnej odmeny, ako to navrhuje Komisia, by sa v rámci právneho poriadku zaviedlo rozdielne zaobchádzanie medzi zamestnancami, ktorí sú nelegálnymi prisťahovalcami, a zamestnancami z krajín EÚ, čo zjavne nie je nijako opodstatnené. Nie je vlastne jasné, prečo povinnosti vyplývajúce z pracovného pomeru majú byť v prípade nelegálnych prisťahovalcov upravované inými predpismi ako predpismi z oblasti pracovného práva, kde platí všeobecná zásada podania žiadosti, a teda je na zamestnancovi, aby súdnou cestou dosiahol stanovenie *quantum debeatur*.

Predpoklad, že pracovný pomer bude trvať najmenej 6 mesiacov, by podobne mohol viesť k neopodstatnenému rozdielnemu zaobchádzaniu, tento raz so zamestnancami EÚ, ktorí pracujú nelegálne. Na základe tohto predpokladu by mal zamestnávateľ povinnosť preukázať, že skutočná doba trvania pracovného pomeru bola kratšia ako pol roka. Ide o dokazovanie opaku, čo je pre zamestnávateľa mimoriadne zložité (je jednoduchšie preukázať, že niečo sa stalo, ako dokázať, že sa to nestalo!), a teda pre zamestnávateľa to znamená ďalší, úplne neprimeraný postih, ak sa vezme do úvahy, že v poľnohospodárskom odvetví je priemerná dĺžka trvania pracovného pomeru okolo 40 dní. Okrem toho by tento predpoklad mohol mať negatívny účinok a mohol by podnecovať k nelegálnemu prisťahovalectvu občanov krajín, ktoré nie sú členmi EÚ, ktorých by lákala vyhliadka príjmu za obdobie najmenej 6 mesiacov, hoci by pracovali len niekoľko dní.

V súvislosti so zákazmi spravodajca považuje za potrebné ponechať členským štátom viac

priestoru, aby bolo možné lepšie zohľadniť osobitosti každého odvetvia a sociálny dosah uplatnenia takýchto opatrení.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice
Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(4) Ustanovenia by sa nemali týkať štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území EÚ. To sa týka štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občanov Únie, uplatňujúcich svoje právo voľného pohybu v rámci Spoločenstva a takých osôb, ktorým je podľa ustanovení dohody uzavretej medzi Spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a štátom, ktorého sú príslušníkmi na strane druhej, priznané rovnaké právo voľného pohybu ako občanom Únie. Vyňatí sú aj štátni príslušníci tretích krajín, ktorých situácia je upravená právom Spoločenstva, napríklad osôb, ktoré sú zamestnané v inom členskom štáte v súlade s právnymi predpismi a ktoré boli do iného členského štátu vyslané poskytovateľom služieb v súvislosti s poskytovaním služieb.	(4) Ustanovenia by sa nemali týkať štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnene zdržiavajú na území EÚ. To sa týka štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa legálne zdržiavajú v členskom štáte, ale ktorí nemajú povolené pracovať na ich území, štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občanov Únie, uplatňujúcich svoje právo voľného pohybu v rámci Spoločenstva a takých osôb, ktorým je podľa ustanovení dohody uzavretej medzi Spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a štátom, ktorého sú príslušníkmi na strane druhej, priznané rovnaké právo voľného pohybu ako občanom Únie. Vyňatí sú aj štátni príslušníci tretích krajín, ktorých situácia je upravená právom Spoločenstva, napríklad osôb, ktoré sú zamestnané v inom členskom štáte v súlade s právnymi predpismi a ktoré boli do iného členského štátu vyslané poskytovateľom služieb v súvislosti s poskytovaním služieb, ***alebo sa im udelil azyl alebo štatút utečenca***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice
Odôvodnenie 8a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(8a) S cieľom zabezpečiť efektivitu tejto smernice by sa mal vracať všetok neoprávnený zisk vytvorený nelegálnym zamestnávaním štátnych príslušníkov tretích krajín. Nevyplatená odmena a ďalšie finančné nároky spojené s vykonávanou prácou, ktoré sa majú vyplatiť, by preto mali byť také, aké by dostali porovnateľní legálne zamestnaní pracovníci.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice
Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(13) Vzhľadom na prevažujúce uzatváranie subdodávateľských zmlúv v niektorých dotknutých oblastiach je nevyhnutné zabezpečiť, aby všetky podniky v subdodávateľskom reťazci zodpovedali spoločne a nerozdielne za zaplatenie peňažnej sankcie uloženej subdodávateľovi na konci tohto reťazca, ktorý zamestnáva štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt.	(13) Vzhľadom na prevažujúce uzatváranie subdodávateľských zmlúv v niektorých dotknutých oblastiach je nevyhnutné zabezpečiť, aby všetky podniky v subdodávateľskom reťazci zodpovedali spoločne a nerozdielne za zaplatenie peňažnej sankcie uloženej subdodávateľovi na konci tohto reťazca, ktorý zamestnáva štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt, ***pokiaľ sa dokáže, že nekonali v dobrej viere a že vedeli o nelegálnosti zmluvných postupov konečného zamestnávateľa***.

Odôvodnenie

Treba zachovať prezumpciu neviny.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice
Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(18) S cieľom uľahčiť uplatňovanie sankcií by sa mal vytvoriť efektívny mechanizmus, prostredníctvom ktorého môžu štátni príslušníci tretích krajín podávať sťažnosti priamo alebo prostredníctvom určenej tretej strany, ktorou je napríklad odborová organizácia alebo iné združenie. Určené tretie strany poskytujúce pomoc pri podávaní sťažností by mali byť chránené pred možnými sankciami ukladanými podľa právnych predpisov zakazujúcich napomáhanie neoprávnenému pobytu.	(18) S cieľom uľahčiť uplatňovanie sankcií by sa mal vytvoriť efektívny mechanizmus, prostredníctvom ktorého môžu štátni príslušníci tretích krajín podávať sťažnosti priamo alebo prostredníctvom určenej tretej strany, ktorou je napríklad odborová organizácia alebo iné združenie. Určené tretie strany poskytujúce pomoc pri podávaní sťažností by mali byť chránené pred možnými sankciami ukladanými podľa právnych predpisov zakazujúcich napomáhanie neoprávnenému pobytu. ***Je potrebné podporovať sprostredkovateľskú úlohu odvetvových organizácií s výrazným zastúpením na základnej úrovni.***

Odôvodnenie

Toto by bol najmä prípad poľnohospodárskych organizácií, ktoré z dôvodu svojich stálych kontaktov so všetkými zúčastnenými stranami môžu predstavovať veľkú pomoc pri riešení konfliktov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Členské štáty ukladajú zamestnávateľom, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť alebo sú právnickými osobami, povinnosť informovať príslušné orgány poverené členskými štátmi v lehote najviac jedného týždňa o začiatku pracovného pomeru štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj o jeho skončení.	2. Členské štáty ukladajú zamestnávateľom, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť alebo sú právnickými osobami, povinnosť informovať príslušné orgány poverené členskými štátmi v lehote najviac jedného týždňa o začiatku pracovného pomeru štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj o jeho skončení. ***Pokiaľ právne predpisy členského štátu už stanovujú povinnosť zamestnávateľa informovať príslušný vnútroštátny orgán o začatí pracovného pomeru a/alebo o následných***

	skutočnostiach, ktoré s týmto pomerom súvisia, povinnosť informovať o zamestnaní štátneho príslušníka tretej krajiny sa musí splniť u toho istého orgánu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 2a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2 a Členské štáty v každom prípade prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie primeranej úrovne spolupráce a riadnej výmeny informácií medzi jednotlivými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, že za každé porušenie článku 3 bude zamestnávateľ potrestaný účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami.	1. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, že za každé porušenie článku 3, ***za ktoré sa zamestnávateľovi uzná zodpovednosť podľa článku 5***, bude zamestnávateľ potrestaný účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) úhrady nákladov súvisiacich s návratom každého nelegálne zamestnaného štátneho príslušníka tretej krajiny v tých prípadoch, keď sa začalo	***vypúšťa sa***

konanie o návrate.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) prijmú ***mechanizmus, ktorý umožní automatické začatie*** konaní potrebných na vymáhanie dlžnej odmeny ***bez toho, aby musel štátny príslušník tretej krajiny podať v tejto súvislosti žiadosť***;	a) ***v súlade s vnútroštátnymi postupmi, ktoré sú na tento cieľ stanovené***, prijmú ***opatrenia,*** aby ***zamestnanec, ktorého pobyt je nelegálny, mohol žiadať o*** vymáhanie dlžnej odmeny;

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) stanovia predpoklad, že pracovný pomer trval najmenej šesť mesiacov okrem prípadu, ak môže zamestnávateľ preukázať opak.	***vypúšťa sa***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
4. Pokiaľ ide o trestné činy, na ktoré sa vzťahuje článok 10 ods. 1 písm. c), prijmú členské štáty nevyhnutné opatrenia, ktorými sa zabezpečí odklad výkonu rozhodnutia o návrate až do doby, keď bude štátnemu príslušníkovi tretej krajiny uhradená celková dlžná suma odmeny vymožená podľa odseku 1 písm. a).	***vypúšťa sa***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh smernice
Článok 8 – úvodná časť

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa na zamestnávateľa, ktorý koná v rámci jeho podnikateľskej činnosti, mohli ***prípadne*** vzťahovať tieto opatrenia:	Členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa na zamestnávateľa, ktorý koná v rámci jeho podnikateľskej činnosti, ***mohlo v závažných alebo mimoriadne závažných*** prípadoch vzťahovať ***aspoň*** *jedno z týchto opatrení*:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh smernice
Článok 8 – písmeno c

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
c) vrátenie verejných príspevkov, pomoci a dotácií vrátane finančných prostriedkov EÚ spravovaných členskými štátmi, ktoré boli zamestnávateľovi vyplatené v priebehu ***dvanástich mesiacov predchádzajúcich odhaleniu*** nelegálnej práce;	c) vrátenie verejných príspevkov, pomoci a dotácií vrátane finančných prostriedkov EÚ spravovaných členskými štátmi, ktoré boli zamestnávateľovi vyplatené ***počas trvania*** nelegálnej práce; ***ak nemožno určiť skutočné trvanie nelegálneho zamestnávania, bude sa predpokladať pracovný vzťah v trvaní najmenej troch mesiacov;***

Odôvodnenie

Dvanásťmesačná lehota je príliš dlhá a viedla by k neoprávnenej prísnosti, čím by porušovala zásadu proporcionality.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh smernice
Článok 14 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Členské štáty nepostihujú sankciami za napomáhanie neoprávnenému pobytu určené tretie strany, ktoré poskytujú pomoc	2. Členské štáty nepostihujú sankciami za napomáhanie neoprávnenému pobytu určené tretie strany, ktoré poskytujú pomoc

štátnym príslušníkom tretích krajín pri podávaní sťažností.	štátnym príslušníkom tretích krajín pri podávaní sťažností, ***a to najmä v prípade organizácií zastupujúcich jednotlivé odvetvia***.

Odôvodnenie

Toto by bol najmä prípad poľnohospodárskych organizácií, ktoré z dôvodu svojich stálych kontaktov so všetkými zúčastnenými stranami môžu predstavovať veľkú pomoc pri riešení konfliktov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh smernice
Článok 15 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Výber podnikov, ktoré majú byť predmetom kontroly, sa zakladá na posúdení rizika, ktoré majú vypracovať príslušné orgány členských štátov s prihliadnutím na faktory, ako napríklad oblasti, v ktorých podnik vykonáva svoju činnosť, a záznam týkajúci sa akéhokoľvek predchádzajúceho porušenia.	2. ***V prípade, že*** výber podnikov, ktoré majú byť predmetom kontroly, sa zakladá na posúdení rizika, ktoré majú vypracovať príslušné orgány členských štátov s prihliadnutím na faktory, ako napríklad oblasti, v ktorých podnik vykonáva svoju činnosť, a záznam týkajúci sa akéhokoľvek predchádzajúceho porušenia, ***členské štáty môžu byť oprávnené odchýliť sa od požiadavky uvedenej v článku 15 ods. 1, pokiaľ o tom informujú Európsku komisiu***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh smernice
Článok 15b (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	Článok 15b
	Zachovanie úrovne ochrany
	Nič v tejto smernici nie je dôvodom na zníženie úrovne ochrany zraniteľných príslušníkov tretích krajín už poskytovanej členskými štátmi v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto

smernica.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17

Návrh smernice
Článok 16 – pododsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Najneskôr do [*troch rokov po dátume uvedenom v článku 17*] a potom každé tri roky členské štáty predložia Komisii informácie o implementácii tejto smernice prostredníctvom správy, ktorá bude zahŕňať čísla a výsledky kontrol uskutočňovaných podľa článku 15 a podrobnosti opatrení uplatňovaných podľa článku 8.	Najneskôr do [*troch rokov po dátume uvedenom v článku 17*] a potom každé tri roky členské štáty predložia Komisii informácie o implementácii tejto smernice prostredníctvom správy, ktorá bude zahŕňať čísla a výsledky kontrol uskutočňovaných podľa článku 15 a podrobnosti opatrení uplatňovaných podľa článku 8 ***alebo článku 13***.

POSTUP

Názov	Sankcie proti zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt
Referenčné čísla	KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	AGRI 27.9.2007
Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Giuseppe Castiglione 8.10.2007
Prerokovanie vo výbore	25.6.2008
Dátum prijatia	25.6.2008
Výsledok záverečného hlasovania	+: 34 –: 1 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Vincenzo Aita, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Maria Petre, Brian Simpson
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Paulo Casaca